

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 22 sierpnia 2017 r.

Poz. 3376

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNĘCIE NADZORCZE NR PN- II.4131.305.2017 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 21 sierpnia 2017 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr XXXI/213/2017 Rady Gminy Jabłonna z dnia 25 lipca 2017r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Jabłonna lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania ulg, w części obejmującej § 4 pkt 5 w brzmieniu: „ważny interes dłużnika lub” oraz § 5 ust. 2

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXI/213/2017 Rady Gminy Jabłonna z dnia 25 lipca 2017r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Jabłonna lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania ulg, w części obejmującej § 4 pkt 5 w brzmieniu: „ważny interes dłużnika lub” oraz § 5 ust. 2.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXI/213/2017 Rady Gminy Jabłonna została doręczona organowi nadzoru w dniu 28 lipca 2017 r.

Przedmiotowa uchwała została podjęta m. in. na podstawie art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.).

Zgodnie z treścią powołanego art. 59 ww. ustawy, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, mogą być umarzane, terminy ich spłaty mogą zostać odroczone lub płatność tych należności może zostać rozłożona na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 4 (ust. 1). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskaże organ lub osobę uprawnione do udzielania tych ulg (ust. 2). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o stosowaniu z urzędu ulg, o których mowa w ust. 1, w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 (ust. 3).

W § 4 pkt 5 przedmiotowej uchwały Rada określiła, że *należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny mogą być z urzędu umarzane w całości lub w części, jeżeli zachodzi ważny interes dłużnika lub interes publiczny.*

Powyższy zapis w zakresie słów „*ważny interes dłużnika lub*” jest niezgodny z treścią art. 56 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

Jak stanowi art. 56 ust. 1 ustawy, należności, o których mowa w art. 55, mogą być z urzędu umarzane w całości, jeżeli:

- 1) osoba fizyczna - zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku albo pozostawiła majątek niepodlegający egzekucji na podstawie odrębnych przepisów, albo pozostawiła przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty 6000 zł;
- 2) osoba prawna - została wykreślona z właściwego rejestru osób prawnych przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należność, a odpowiedzialność z tytułu należności nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie;
- 3) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 4) jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej uległa likwidacji;
- 5) zachodzi interes publiczny.

Należy wskazać, że obecnie obowiązujące brzmienie art. 56 ust. 1 pkt 5 ustawy zostało nadane przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (Dz. U. poz. 659) zmieniającej niniejszą ustawę z dniem 28 kwietnia 2017 r.

Mocą dokonanej zmiany nie jest już możliwe umarzanie w całości z urzędu należności pieniężnych z uwagi na ważny interes dłużnika.

Podkreślenia wymaga, iż wyliczenie zawarte w art. 56 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest wyczerpujące, tj. stanowi zamknięty katalog sytuacji, w których uprawniony organ ma prawo umorzenia należności z urzędu.

W uchwale podjętej na podstawie art. 59 ust. 3 ustawy o finansach publicznych Rada może postanowić o stosowaniu z urzędu ulg w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1, jednakże winna dostosować treść stanowiących przez siebie regulacji do aktualnie obowiązujących przepisów prawa.

W § 5 ust. 2 uchwały Rada Gminy postanowiła, iż *dopuszcza się możliwość odstąpienia od dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 30,00 zł.*

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja narusza art. 59a ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o niedochodzeniu należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł.

Przywołany art. 59a ust. 1 ustawy o finansach publicznych daje radzie gminy możliwość postanowienia w uchwale będącej aktem prawa miejscowego, o niedochodzeniu przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym należności o charakterze cywilnoprawnym, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł.

Podkreślenia wymaga, iż w sytuacji skorzystania przez radę z takiej możliwości, postanowienie o powyższym w uchwale ma charakter rozstrzygający (wiązący), co oznacza, iż na mocy takiej regulacji prawnej nie jest możliwe dochodzenie powyższych należności cywilnoprawnych.

Posłużenie się w § 5 ust. 2 przedmiotowej uchwały zwrotem „*dopuszcza się możliwość*” powoduje natomiast, iż stosowanie tego przepisu ma charakter uznaniowy. Poprzez taki zapis Rada wprowadziła w sposób nieuprawniony luz decyzyjny w kwestii dotyczącej rozstrzygnięcia w zakresie niedochodzenia należności. W ocenie organu nadzoru taki zabieg legislacyjny jest niedopuszczalny wobec brzmienia art. 59a ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w świetle którego do organu stanowiącego gminy należy

rozstrzygnięcie, czy na terenie danej gminy nie będą dochodzone należności, o których mowa w tym przepisie.

Uchwała podjęta na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych jest aktem prawa miejscowego.

Jako akt prawa miejscowego powinna być zredagowana w taki sposób, by dla przeciętnego adresata była zrozumiała, tzn. by adresat jej przepisów nie miał żadnych wątpliwości co do tego, jaką regułą postępowania wyznacza dany przepis, a organ stosujący ten przepis wiedział, w jaki sposób go zinterpretować. Przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, tak by wynikało z niego, kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu. Regulacja uchwały winna zapewniać ten sam poziom praw i obowiązków dla adresatów znajdujących się w identycznej sytuacji.

Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 czerwca 1995 r. (sygn. akt SA/Gd 29949/94, OwSS 1996/3/91) uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego. Teza przedmiotowego orzeczenia będzie miała zastosowanie tym bardziej do aktów prawa miejscowego, które zawierają normy prawa powszechnie obowiązującego na terenie gminy.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXI/213/2017 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

w z. WOJEWODY LUBELSKIEGO

Robert Gmitruczuk
WICEWOJEWODA

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Jabłonna
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Jabłonna